

Overzicht van rechten voor slachtoffers van strafbare feiten

U heeft recht op informatie	Niet alleen op informatie over uw rechten, maar ook over het doen van aangifte en wat er daarna met uw zaak gebeurt. Als u dat wilt dan houden de politie en het Openbaar Ministerie u op de hoogte van uw zaak. Heeft u vragen over hoe het nu verder gaat met uw zaak? Bel dan de politie of het Openbaar Ministerie. Zijn er spullen van u in beslag genomen? Dan heeft u recht op informatie hierover.
U heeft recht op hulp	U kunt voor gratis hulp, advies en informatie terecht bij een aantal organisaties, bijvoorbeeld Slachtofferhulp Nederland. Slachtofferhulp Nederland kan u helpen op juridisch, praktisch en emotioneel gebied.
U kunt bescherming krijgen	Bent u bang voor uw veiligheid? Bijvoorbeeld dat u nog een keer slachtoffer wordt? Praat hier dan over met de politie of de officier van justitie. Samen met u bekijken zij wat ze kunnen doen om u te beschermen en ook wat u zelf kunt doen. Besluit u om aangifte te doen? U kunt de politie bijvoorbeeld vragen of zij uw naam en adres niet in uw aangifte zetten.
U mag aangifte doen	Iedereen mag bij de politie aangifte doen van een strafbaar feit. Ook minderjarigen. U kunt op verschillende manieren aangifte doen. Bijvoorbeeld via internet of telefoon. Voordat u aangifte doet, krijgt u informatie over wat er gebeurt tijdens uw aangifte en daarna.
U mag zich laten bijstaan	U mag zich altijd laten bijstaan door een advocaat, bijvoorbeeld tijdens de aangifte of strafzitting. In een aantal gevallen is een advocaat gratis. Wilt u zich laten bijstaan door iemand anders, bijvoorbeeld een vriend, familielid of een medewerker van Slachtofferhulp Nederland? Dan kunt u dit vragen aan de politie of de officier van justitie. Als dit niet mag, dan leggen zij u uit waarom niet.
U kunt vragen om een tolk als u de Nederlandse taal niet goed begrijpt	Begrijpt u de Nederlandse taal niet goed? Vraag de politie of de officier van justitie dan om een tolk. Regelen zij een tolk voor u, bijvoorbeeld bij de aangifte of het verhoor? Dan is dit gratis. Wilt u een schriftelijke vertaling krijgen van de documenten die gaan over uw aangifte of de strafzaak? Stuur u dan een brief naar de officier van justitie of de rechter. Slachtofferhulp Nederland of een advocaat kan u hierbij helpen.
U kunt een vergoeding vragen voor uw schade	Heeft u schade door het strafbare feit en is er een verdachte? Vaak kunt u dan vragen om een schadevergoeding van de dader. De officier van justitie of de rechter besluit dan of de dader de schade moet vergoeden. In sommige gevallen kan het Schadefonds Geweldsmisdrijven een tegemoetkoming geven voor uw schade. Een advocaat of Slachtofferhulp Nederland kan u hierbij helpen.
U mag vragen om contact met de verdachte of dader	Slachtofferhulp Nederland kan u doorverwijzen naar organisaties, die helpen om in contact te komen met een verdachte of dader. Zij vragen de verdachte of dader dan of hij ook contact met u wil. Als dat zo is, dan kunt u contact hebben.

U heeft recht op een goede behandeling	De organisaties waarmee u contact heeft over uw zaak moeten u goed behandelen. En zij moeten rekening houden met wat belangrijk voor u is. Vindt u dat u niet goed wordt behandeld? Dan kunt u een klacht indienen bij de organisatie die u niet goed behandelt.
U mag klagen wanneer het Openbaar Ministerie besluit dat er geen strafzaak komt	Besluit de officier van justitie dat er geen strafzaak komt tegen de verdachte? En bent u het hier niet mee eens? Dan kunt u een klacht sturen naar het gerechtshof. Een advocaat of Slachtofferhulp Nederland kan u hierbij helpen. Het gerechtshof besluit dan of er toch een strafzaak tegen de verdachte moet komen.
U mag vragen om stukken van het dossier van de strafzaak te zien	Dat kunt u aan de officier van justitie of rechter vragen. U kunt de officier van justitie ook vragen om documenten toe te voegen aan het dossier van uw zaak. Een advocaat of Slachtofferhulp Nederland kan u hierbij helpen.
U kunt een vergoeding krijgen als u moet getuigen	Bent u getuige in een strafzaak? En heeft u hierdoor kosten, bijvoorbeeld reiskosten of kosten omdat u niet kunt werken? Dan kunt u deze kosten terugvragen van de overheid. Op de dagvaarding of oproeping vindt u daarover meer informatie. Slachtofferhulp Nederland kan u hierbij helpen.
U mag spreken in de rechtszaal	Bent u slachtoffer van een ernstig strafbaar feit of nabestaande van het slachtoffer? En komt er een strafzitting? Dan mag u in de rechtszaal spreken over wat u wilt, bijvoorbeeld over de straf die u vindt dat de verdachte moet krijgen of over de gevolgen van het strafbare feit voor u. Soms kunt u ook voor de zitting een gesprek met de officier van justitie krijgen. Een advocaat of Slachtofferhulp Nederland kan u helpen om dit voor te bereiden. Daarnaast is de kring van spreekgerechtigden die mogen spreken tijdens de rechtszitting sinds 1 januari uitgebreid met stief- en pleegfamilie (n.a.v. de Wus).
U heeft recht op informatie over verlof, vrijlating of ontsnapping van de verdachte of dader	Als u dat wilt, houdt de officier van justitie of de rechter u op de hoogte over verlof, vrijlating of eventuele ontsnapping van de verdachte of de dader.

Uitbreiding van de rechten in 2024 en 2025

U mag spreken in de rechtszaal in het bijzijn van de verdachte. Dit recht treedt per 1 juli 2024 in werking .	Verdachten van ernstige zeden- en geweldsmisdrijven moeten aanwezig zijn op de rechtszitting en bij de uitspraak. U kunt in dat geval uw spreekrecht uitoefenen in het bijzijn van de verdachte. Dit helpt om herhaling te voorkomen. De verdachte krijgt zo ook inzicht in de gevolgen zijn daden.
U mag spreken tijdens de tbs/pij-verlengingszitting. Dit recht treedt naar verwachting per 1 januari 2025 in werking.	Slachtoffers krijgen spreekrecht tijdens de tbs/pij-verlengingszitting. De slachtoffers hebben zo rechtstreeks contact met de rechter. Zij kunnen dan zeggen waarom zij bescherming nodig hebben. Denk hierbij aan een contactverbod of straatverbod.